

Insändare ÖA

INSÄNDARE: Välj trä istället för cement och underhåll befintligt tågnät

24 augusti 2021 07:35

Detta är en insändare.Åsikterna är skribentens egna.

Bild: Maria af Sandeberg, Ingmar Reslegård

Den 9/8 2021 kom en ny rapport från IPCC. Detta är en sammanfattning vi kan läsa: "Sedan den föregående utvärderingsrapporten från 2013 har det blivit allt tydligare att växthusgasutsläppen från mänsklig verksamhet och deras uppvärmande effekt har ett samband med värmeböljor, kraftiga regn, torka, tropiska stormar samt förändringar i deras förekomst och intensitet. Till exempel skulle en del av de mycket höga temperaturer som uppmätts under det senaste decenniet ha varit ytterst osannolika utan de klimatförändringar som orsakats av människan."

CO₂-utsläppen i Sverige kommer till en tredjedel från industrin. En tredjedel av industriutsläppen står SSAB för, men näst är det Cementa på Gotland. Det är dock inte det akuta problemet idag för Cementa, utan det är hur företaget beskriver sin påverkan på miljön, till exempel grundvattnet, kring Slite som inte håller måttet. Men i denna insändare riktar vi in oss på CO₂-utsläppen.

Vi i Naturskyddsföreningen Örnsköldsvik menar att det svenska samhället måste tänka om och börja använda trä i stället för betong i mesta möjliga mån. En konsekvens av IPCC-rapporten anses bli att skatten på CO₂-utsläpp inom EU måste höjas kraftigt. Då kommer byggsektorn att upptäcka att betongen kommer att bli så pass dyr att man måste börja använda alternativa byggmaterial som inte ger CO₂-utsläpp.

Annons

Många i Sverige planerade projekt för att minimera fossilanvändning är beroende av cement för att genomföras. Det gäller till exempel LKAB:s satsning på fossilfritt stål och höghastighetsbanor för att knyta samman Stockholm, Göteborg och Malmö med snabbare tågförbindelser än idag, kostnadsberäknat till 230 miljarder. Under senare tid har upptäckts att dessa banor till stor del kommer att tvingas upp i luften på betongpelare för att minimera påverkan på städer och naturområden som berörs, och de kan bli uppåt dubbelt så dyra enligt handelskammaren i Stockholm. Om cementpriset stiger kraftigt torde banorna bli ännu dyrare och än mer orealistiska.

Vi i Naturskyddsföreningen Örnsköldsvik skulle hellre se en satsning på underhåll av befintligt järnvägsnät, dubbelspår Gävle-Sundsvall (25 Md kr) och Norrbotniabanan (29 Md kr). Vi menar att ett viktigt syfte med höghastighetsbanorna, att konkurrera ut inrikesflyget i södra Sverige, inte har något egenvärde. Dels kommer flyget som idag går på bensin eller fotogen också att drabbas av höjda CO₂-skatter, dels kan det i framtiden finnas alternativa drivmedel i form av biobränsle och el.

Vi vet att Cementa och Vattenfall har planer på att framställa cement utan CO₂-utsläpp. Det vore fel att säga att planerna är långt framskridna, de finns idag bara på papper. Om de skulle gå att genomföra torde det dröja minst tio år. Vi ser gärna denna utveckling, men det vore fel att under tiden använda betong som om det vore vilken byggråvara som helst utan att ta hänsyn till den negativa klimateffekten.

Annons

Styrelsen för Naturskyddsföreningen i Örnsköldsvik genom Helen Forsgren, ordförande